

zooveel werk van te maken. Zou er waarlijk niets wereld zijn, dat hij liefheeft of haat, echt en innig haat of liefheeft? Zoo já, hij wijde zich daaraan toe, en hij schrijve erover!

H. R.

SIEGFRIED VAN PRAAG, *De Weegschaal*, Amsterdam, Uitgevers-Maatschappij „Elsevier”, 1925.

O weldadig genot, na de lectuur van een zoo kil-knap, liefdeloos product als „Op dood Spoor” een boek als *De Weegschaal* ter hand te nemen! Toch weet ik nog niet eens of deze schrijver, Siegfried van Praag, wel gezegd kan worden meer talent en geest te hebben dan Rein van Zanten. Maar dat hij veel meer hart, meer leven en temperament, meer warmte en geestdrift heeft, weet ik wel zeker. Meer humor ook vooral! De humor — al zoo dikwijls miskend in vele onzer beste nederlandsche romans! — de humor van dit boek is een van zijn kostelijkste eigenschappen. Het is een roman van joodsch familieleven. Maar denk — wanneer ik u hier spreek van humor en jodendom — vooral geen oogenblik aan geintjes-makerij, aan flauwe jodengrappen. O zeker, er is veel in het leven dezer menschen, zijn rasgenooten, waardoor Siegfried van Praag zich hevig geërgerd, bitter bedroefd gevoeld heeft. Maar er is stellig niet minder in dat hij liefheeft, eerbiedig en met teederen schroom, er is niet minder waar hij fier op is en dat hij zou willen redden van belediging en afval, rédden in zijn hooggeheven handen, en met zijn uiterste krachten.

Deze gezinsroman is een eersteling en draagt daar de duidelijke kenmerken van. De compositie is zwak. De verschillende leden van het gezin worden in de onderscheiden hoofdstukken te veel ieder afzonderlijk, de één na den ander behandeld. En ook is er niet genoeg climax in het verhaal, niet genoeg spanning — tenzij in de onderdeelen —, niet genoeg bindweefsel zou men willen zeggen. De heer van Praag heeft niét: een geschiedenis geweten, hij heeft een gezin gezien en dat vooral in de persoonlijkheden der gezinsleden. Maar die heeft hij dan ook gezien, diep en volledig, en voor ons, lezers doet hij ze opleven, even sterk — om hierbij eens namen te noemen — als een Querido, een Heijermans, een Scharren-Antink zoo dikwijls blijkt gaven dat te kunnen, elk op zijn wijze. Deze vergelijking duidt m.i. ook eenigszins aan, in welke afdeeling onzer letteren dit jonge talent thuis hoort. Evenmin als Theunisz, wiens „Vloed” ik in het vorig nummer besprak, zoekt ook deze jongere de schoonheid buiten leven en menselijkheid. Hij vertelt van wat hij beleefd en gezien, van wat hem ontroerd en verteederd, hem aangegrepen heeft. Maar, wat het voornaamste is: hij boeit en bekoort ons daarmee; sprekende over het dagelijksch leven heft hij ons daar niettemin uit op, gééft ons iets, maakt ons rijker en voller, liefdevoller. Dat komt door